

Het winterjaar 2012-2013 loopt naar zijn einde

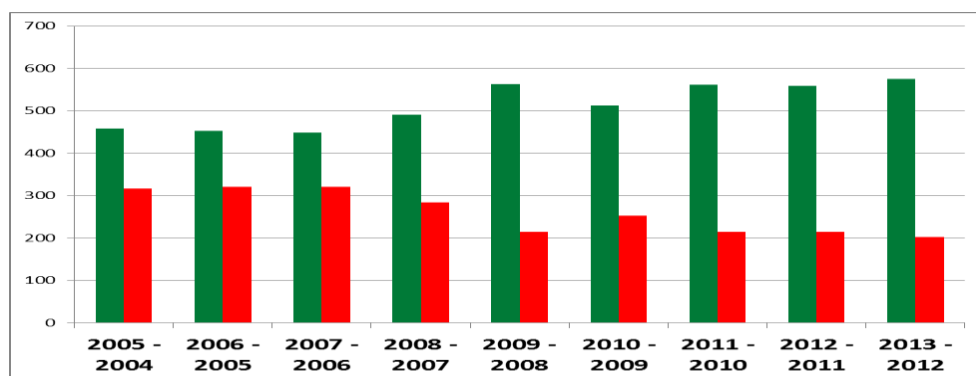
Evaluatie MAP-meetpunten april 2013

Na een eerste tussentijdse evaluatie van de MAP-meetpunten met een stand van zaken op 31 januari 2013 willen we eens gaan kijken naar de situatie op 30 april 2013, dit is 2 maanden voor het afsluiten van het huidige meetjaar 2012 -2013. Voor wie niet vertrouwd is met de term ‘winterjaar’: de MAP-meetpunten worden geëvalueerd per winterjaar dat loopt van 1 juli tot 30 juni.

De rode en groene MAP-meetpunten

In 2012-2013 steeg het aantal rode MAP-meetpunten van 188 einde januari tot 202 einde april, dit is 26% van het totaal aantal meetpunten. De 2 voorgaande volledige meetjaren (2010-2011 en 2011-2012) was dit cijfer nog 27,5 -28%. Als we het aantal rode MAP-meetpunten van einde april kunnen behouden tot het einde van het meetjaar benaderen we de resultaten van de 2 voorbije jaren met een lichte winst.

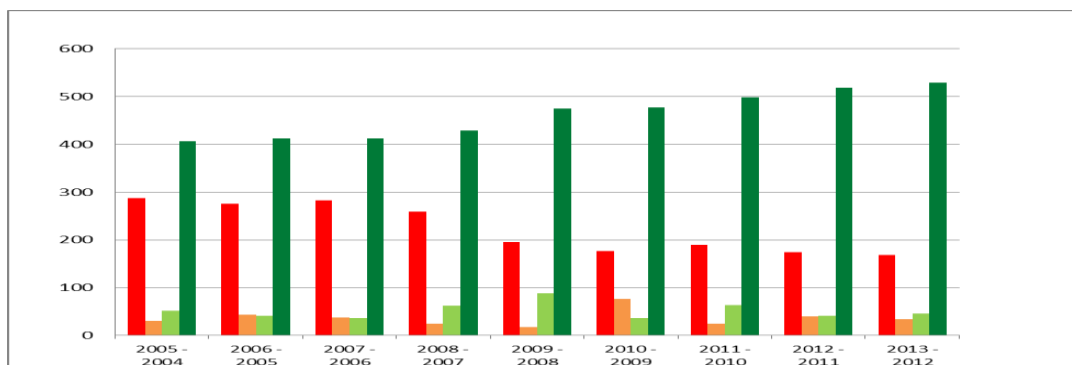
Figuur 1 laat zien dat het aantal rode MAP-meetpunten de laatste jaren geleidelijk daalt.

Figuur 1. Evolutie van de rode en groene MAP-meetpunten sinds 2004-2005.

Voor 2012-2013 betreft dit gegevens van juli-april, voor alle andere meetjaren van juli tot juni.

In zake verschuivingen, de zogenaamde ‘switchers’, is dezelfde trend merkbaar als bij de vorige tussentijdse evaluatie. Tot en met april in het huidige winterjaar 2012-2013 zijn er 34 meetpunten opnieuw rood geworden (jaar voordien groen) terwijl 46 rode meetpunten van het jaar voordien geëvolueerd zijn naar groen. Een positieve trend, die ook naar voor komt in figuur 2 : het aantal MAP-meetpunten dat constant rood is daalt de laatste jaren (nog 168 in het huidig meetjaar) en het aantal MAP-meetpunten dat constant groen is stijgt (529 dit meetjaar).

Figuur 2. Verschuivingen van de MAP-meetpunten de voorbije jaren (rood=voorgaand en huidig meetjaar rood, oranje= voorgaand meetjaar groen, huidig meetjaar rood; lichtgroen= vorig meetjaar rood, huidig meetjaar groen; groen= vorig en huidig meetjaar groen). Voor 2012-2013 betreft dit gegevens van juli-april, voor alle andere meetjaren van juli tot juni.

De overschrijdingen

Tabel 1 geeft de situatie van het aantal overschrijdingen na 10 maanden en op jaarbasis in de 3 voorbije en het huidige meetjaar.

Meetjaar	Aantal overschrijdingen juli- april	Aantal overschrijdingen op jaarbasis
2009-2010	804	882
2010-2011	756	832
2011-2012	594	748
2012-2013	645	?

Tabel 1. Aantal overschrijdingen tijdens het huidige en de voorgaande meetjaren.

Bij de interpretatie van deze gegevens moeten we uiteraard rekening houden met de seizoensinvloeden en vooral met de neerslag tijdens de verschillende perioden. Voorbeeld hiervan is het lager aantal overschrijdingen in 2011-2012, waar het droge najaar 2011 gevolgd door een regenrijk voorjaar 2012 de uitspoeling van nitraat uit de bodem heeft uitgesteld. Dit meetjaar kenden we een natte herfst en vooral december was regenrijk. De uitspoeling is gespreid over een langere periode met een hoger aantal overschrijdingen tot gevolg.

Het aantal overschrijdingen dit jaar ligt hoger dan vorig meetjaar op hetzelfde moment maar is nog beduidend lager dan het totaal aantal overschrijdingen vorig meetjaar. Een vergelijkbaar eindresultaat met vorig jaar is dus nog mogelijk. In mei en juni van dit jaar zijn minder overschrijdingen te verwachten dan vorig jaar.

Al bij al valt te noteren dat het aantal overschrijdingen de laatste 2 meetjaren dalend is in vergelijking met de meetjaren 2009-2010 en 2010-2011.

De MAP-meetpunten met éénmalige overschrijding

Bij de evaluatie van het meetjaar 2011-2012 hebben MAP-meetpunten met een éénmalige overschrijding geen aanleiding gegeven tot bijkomend focusgebied vanaf 2013 op voorwaarde dat:

- Er slechts 1 overschrijding werd genoteerd tijdens de 2 voorbije winterjaren
- Deze overschrijding maximaal 75 mg nitraat/liter water bedroeg

Met toepassing van de 95 percentielregel zou men deze MAP-meetpunten met een éénmalige beperkte (< 75 mg nitraat) overschrijding over 2 jaren moeten onderbrengen in een tussengroep, de 'gele' MAP-meetpunten. Momenteel blijven deze 'gele' meetpunten als rood meetpunt gerangschikt, wat voor discussie vatbaar is.

Tijdens het lopende meetjaar 2012-2013 zijn er 19 'rode' MAP-meetpunten die aan de bovenstaande voorwaarden voldoen.

19 gele meetpunten is ongeveer 2,5% van het totaal aantal meetpunten. De tussentijdse evaluatie van het lopende meetjaar wordt aldus:

- 74% groene MAP-meetpunten
- 2,5% gele MAP-meetpunten
- 23,5% rode MAP-meetpunten

Tussentijds besluit voor het huidige meetjaar

Het gaat de goede kant uit, weliswaar langzaam maar zeker. Deze tussentijdse evaluatie geeft aan dat we blijven stappen in de goede richting maar het zou wat sneller mogen.

23,5% rode MAP-meetpunten, we hebben nog 2 maanden en 1 meetjaar (2013-2014) te gaan om de doelstellingen van MAP 4, nl. 16% rode MAP-meetpunten te halen.

Dit blijft een zware opdracht en mogelijk moeten we wat extra tijd vragen om de eindmeet te bereiken.

Maar niettemin moeten we allen samenwerken en verdergaan op de ingeslagen weg van de verbetering. Op het terrein betekent dit blijvende aandacht voor een oordeelkundige en goed onderbouwde bemestingsstrategie tijdens de tweede helft van het teeltjaar. Vooral met de inzet van dierlijke mest dient de komende maanden voorzichtig omgesprongen te worden. Einde augustus nog grote hoeveelheden drijfmest uitrijden op vrijgekomen akkers en weilanden is vragen om problemen met het nitraatresidu en de nitraatmetingen in het water.

Wees hiervan ten volle bewust en hou rekening met de bemestingsadviezen !

Ze worden gegeven om toekomstperspectief te bieden aan u en aan de volgende generaties boeren en tuinders.

Dirk Coomans
CVBB

Johan Sanders
Boerenbond